

Kerstviering Harmonia, afdeling Arnhem

18 december 2009

PROGRAMMA KERSTAVOND 18 DECEMBER 2009

AANVANG 20 00 UUR

KLOKGELUI

Muziek : <i>Amazing Grace</i>	<i>Susan Boyle</i>
Gedicht : Een groet	José Raven
Muziek : <i>Joy to the World</i>	<i>Mahalia Jackson</i>
Verhaal : Het ondeugende ezeltje	Rob v.d. Vossen
Muziek : <i>Transeamus</i>	<i>Kesterens Gemengd Koor</i>
Gedicht : Enkele Kerstkaart boodschappen	Door leden
Muziek : Er is een kindeke geboren etc.	<i>Willy en Willeke Albert (meezingen)</i>
Gedicht : Een Kerstspreekje	Ine van Bavel
Muziek : <i>O Holy Night</i>	<i>Paul Potts</i>
Verhaal : Het aller mooiste kerstgeschenk	Leo Wiering
Muziek : <i>Ave Maria</i>	<i>CD: Spirit of Christmas</i>
Gedicht : Winter	Ria Elskamp
Muziek : <i>Thankful</i>	<i>Josh Groban</i>
Gedicht : Enkele Kerstkaart boodschappen	Door leden
Muziek : Stille nacht, Heilige nacht	<i>Bendien Stenberg (meezingen)</i>
Gedicht : Vanaf de dag dat we etc.	Theo Vink
Muziek : <i>An Irish Blessing</i>	<i>Roma Downey en Phil Coulter</i>

PAUZE

**WILT U A.U.B. ZOVEEL MOGELIJK IN DE ZAAL BLIJVEN
DE BESTELDE DRANKJES WORDEN IN DE ZAAL GESERVEERD**

Muziek : <i>Abendglocken</i>	<i>Ivan Rebroff</i>
Gedicht : Enkele Kerstkaart boodschappen	Door leden
Muziek : Hoe leit dit Kindeke	<i>Sandra Reemer (meezingen)</i>
Verhaal : Een Kerstspreekje: van Felix Ortt	Ditje v.d. Vossen
Muziek : <i>The Candles Twinkle on the Christmastree / Heidschi Bumbeidschi</i>	<i>Richard Clayderman</i>
Gedicht : Solution	Ans Jansen - van Galen
Muziek : <i>It is no secret</i>	<i>Elvis Presley</i>
Gedicht : Enkele Kerstboodschappen	Door leden
Muziek : De herdertjes lagen bij nachte	<i>Anneke Grönloh (meezingen)</i>
Verhaal : We laten moeder niet alleen	Veronique Gerrits
Muziek : <i>Winter Wonderland</i>	<i>Francis Goya</i>
Gedicht : Ik brand vanavond mijn kaars	Erika Edie
Muziek : <i>How Great Thou Art</i>	<i>Susan Boyle</i>

SLOTWOORDJE van MAARTEN VAN SANTE

Muziek : <i>Happy Xmas</i>	<i>John Lennon en Yoko Ono</i>
----------------------------	--------------------------------

EINDE

GEZELLIG SAMENZIJN IN DE KANTINE MET EEN LEKKER HAPJE

EEN GROET (Agatha Christie Mallowan)

Gegroet, o kerstvuur!
Vlammen, danst blij dit uur!
Welkom, o feestwijn!
Wil rozig en warm zijn!

Ziet, het Kind ligt in de kribbe
Os en ezel, kip en haan,
Alles loeit en balkt en kakelt;
Iedereen is naar de herberg gegaan.
Een heldere ster lijkt hen te wenken.
Herders knielen bij hun kudden
Wijzen brengen hun gouden geschenken.
De engelen die door 't luchtruim zweven
Bejubelen Gods geschenk, uit liefde gegeven.

Kinderen, ontwaakt nu allen
Hooft ge de bazuinen schallen?
Ziet de grote dag is daar
Viert nu 't Kerstfeest met elkaar!

HET ONDEUGENDE EZELTJE (Agatha Christie Mallowan)

Er was eens een heel ondeugend ezeltje. Hij vond het leuk om ondeugend te zijn. Als hij iets op zijn rug kreeg, gooide hij het eraf, en hij rende mensen achterna om ze te bijten. Zijn baas kon niets met hem beginnen, dus verkocht hij hem aan een andere baas, die ook niets met hem kon beginnen en hem ook weer verkocht, en tenslotte werd hij voor een paar centen overgedaan aan een afschuwelijke oude man die oude versleten ezels opkocht en hun de dood injoeg door ze slecht te behandelen en veel te hard te laten werken. Maar het ondeugende ezeltje ging achter de oude man aan, beet hem en rende toen bokkend weg. Hij was niet van plan zich nog eens te laten vangen, dus sloot hij zich aan bij een karavaan die over de weg trok. 'In deze drukte weet toch niemand bij wie ik hoor,' dacht de ezel.

De mensen waren allemaal op weg naar de stad Bethlehem en toen ze daar aankwamen gingen ze een grote Khan binnen waar het vol mensen en dieren was. Het ezeltje glipte een aangenaam koele stal binnen waar een os en een kameel stonden. De kameel deed erg uit de hoogte zoals alle kamelen, want kamelen denken dat alleen zij de honderdste, geheime naam van God kennen. Hij was te trots om met de ezel te praten dus begon de ezel op te scheppen.

'Ik ben een heel bijzondere ezel,' zei hij. 'Ik kan in de toekomst *en* in het verleden kijken.'

'Hoe bedoel je?' vroeg de os.

'Nou, naar voren en naar achteren – net als voorpoten en achterpoten. Weet je, mijn bet-bet-zevenendertig keer bet-overgrootmoeder was de ezel van de profeet Bileam en zij heeft met eigen ogen de engel des Heren gezien!'

Maar de os ging gewoon door met herkauwen en de kameel bleef even hooghartig.

Toen kwamen er een man en een vrouw binnen en er was een hoop drukte maar het ezeltje had al snel door dat er niets was om je druk over te maken want de vrouw kreeg gewoon een kindje en zoiets gebeurt iedere dag. Toen het kindje geboren was kwamen er wat herders die een hoop drukte maakten over het kindje – herders zijn nu eenmaal eenvoudige lieden. Maar toen kwamen er mannen in lange kostbare gewaden.

'Vips,' siste de kameel.

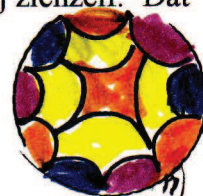
'Wat betekent dat?' vroeg het ezeltje.

'Hoogst belangrijke personages,' zei de kameel. 'Ze hebben geschenken bij zich.'

De ezel dacht dat ze misschien iets lekkers hadden meegebracht dus toen het donker was begon hij rond te snuffelen. Maar het eerste geschenk was hard en geel en smaakte nergens naar, van het tweede moest de ezel niezen en toen hij aan het derde likte, kreeg hij een vieze bittere smaak in zijn mond. 'Wat een stomme geschenken,' zei het ezeltje teleurgesteld. Maar toen hij bij de kribbe stond stak het kind zijn handje uit, pakte het oor van de ezel beet en sloot zijn vingertjes er stevig omheen, zoals pasgeboren kinderen dat doen. En toe gebeurde er iets heel vreemds. Het ezeltje had opeens geen zin meer om ondeugend te zijn. Voor het eerst van zijn leven wilde hij braaf zijn. En *hij* wilde het kind ook iets geven- maar hij had niets. Het kindje leek zijn oor wel leuk te vinden maar dat was een deel van *hemzelf* – en toen viel het ezeltje nog een vreemde gedachte in. Als hij *zichzelf* nu eens aan het kindje gaf

Niet lang daarna kwam Jozef binnen met een grote onbekende man. De vreemdeling sprak op dringende toon tegen Jozef en toen de ezel naar hen keek kon hij zijn ogen nauwelijks geloven! De onbekende leek te vervagen en op zijn plaats stond een engel des Heren, een gouden gestalte met vleugels. Maar na een ogenblik veranderde de engel weer in een gewoon mens. 'Wat krijgen we nu – ik zie dingen die er niet zijn,' zei het ezeltje bij zichzelf. 'Dat komt vast door al het voer dat ik gegeten heb.'

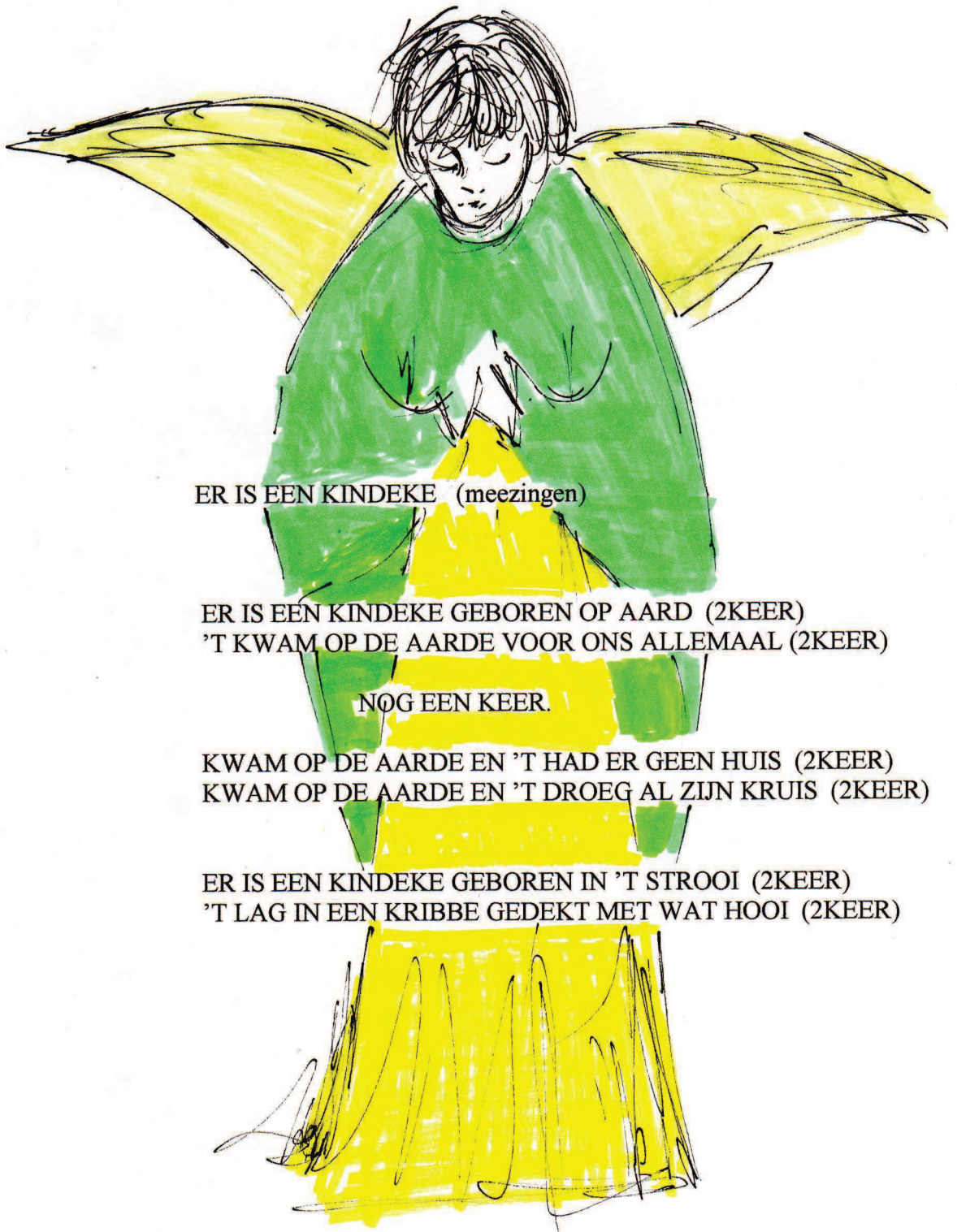

Jozef richtte het woord tot Maria. 'We moeten vluchten met het kind. We kunnen niet langer wachten.' Zijn oog viel op de ezel. 'We nemen deze ezel mee en laten wat geld achter voor zijn baas, wie dat ook moge zijn. Dan verliezen we geen tijd'. En zo gingen ze op weg vanuit Bethlehem. Maar toen ze bij een wegversmalling kwamen verscheen de engel des Heren met een vlamvend zwaard en het ezeltje verliet de weg en begon de heuvel op te klimmen. Jozef probeerde hem terug te leiden naar de weg maar Maria zei: 'Laat hem zijn gang maar gaan. Denk aan de profeet Bileam.' En net toen ze in de beschutting van een paar olijfbomen waren gekomen, draafden de soldaten van koning Herodes onder luid hoefgetrappel met getrokken zwaarden de weg af. 'Net als mijn bet-betovergrootmoeder', zei het ezeltje dat zeer met zichzelf was ingenomen. 'Zou ik ook in de toekomst kunnen kijken?' Hij knipperde even met zijn ogen – en hij zag een vaag beeld – een ezel die in een diepe kuil was gevallen en een man die hem eruit hielp ... 'Verhip, dat is mijn meester maar dan als volwassen man,' zei het ezeltje. Toen zag hij een ander beeld Dezelfde man die op een ezel de stad binnenreed ... 'Natuurlijk!' zei het ezeltje. 'Hij wordt tot koning gekroond!'

Maar de kroon leek niet van goud te zijn gemaakt maar van doorns (het ezeltje was dol op doorns en distels - maar voor een kroon leken ze toch niet zo geschikt) en hij rook een geur die hij kende en vreesde – de geur van bloed; en er zat ook iets op een spons, bitter, net als de mirre die hij in de stal had geproefd...

En het ezeltje wist plotseling dat hij niet meer in de toekomst wilde zien. Hij wilde gewoon bij de dag leven, van zijn kleine meester houden, diens liefde voor hem voelen en de jongen en zijn moeder veilig naar Egypte brengen.

ER IS EEN KINDEKE (meezingen)

ER IS EEN KINDEKE GEBOREN OP AARD (2KEER)

'T KWAM OP DE AARDE VOOR ONS ALLEMAAL (2KEER)

NOG EEN KEER.

KWAM OP DE AARDE EN 'T HAD ER GEEN HUIS (2KEER)

KWAM OP DE AARDE EN 'T DROEG AL ZIJN KRUIS (2KEER)

ER IS EEN KINDEKE GEBOREN IN 'T STROOI (2KEER)

'T LAG IN EEN KRIBBE GEDEKT MET WAT HOOI (2KEER)

Een Kerstspreekje

Er leefde eens heel ver in het zuiden van 't land
een deugdzaame klompenkapper
eenvoudig, bescheiden, tevrede met zijn stand
hij werkte steeds eerlijk en dapper.
Zijn vrouwtje was zorgzaam en braaf tegelijk
zachtmoedig en vlijtig van handje
ze waren erg arm, maar toch waren ze rijk
met een schat van een zoon, met hun Jantje.

Intussen sneed vader voor Jantjes gerief
twee klompjes met bloemen en beeldjes
zo rank en zo slank zo snoezig en lief
twee klompjes als echte juweeltjes.
Zo waren er geen tweede paar klompjes in 't land
en toen sinterklaas was gekomen
vond Jantje, verbluft, het geschenk in zijn mand
en was van geluk niet te tomen.

Hij jubelde en juichte met klinkende lach
hij sprong en hij danste op zijn klompjes
de muziek klonk klapetterend de godganse dag
gelijk levende klepperende klokjes.

Maar het duurde niet lang
want hun Jantje werd ziek
en ze konden geen dokter betalen.
Het was stil nu, gedaan, met de klompjesmuziek
want ons Heer kwam hun Janneman halen.
Wat een grievende treurnis voor de ouders was dat
hoe bitter ze schreiden dat gis je
ze kusten het lijkje en ze legden hun schat
met de nutteloze klompjes in 't kistje.

Ze zochten 't vergeten in 't dagelijks werk
maar 't verdriet was nog nimmer geweken.
Met Kersmis ging vader, geknakt, naar de kerk
om een kaars voor zijn Jantje te ontsteken.
Hij was met zijn kaarsje naar voren gegaan
eerbiedig, steeds dichterbij en dichterbij
daar zag hij het armoedige stalletje staan
en alles werd lichter en lichter.

Maria, Jozef, ezel, os, herder en lammerensnoetjes
maar zie ... het Heilige Kindje op wat stro en wat mos
had de klompjes van Jantje aan zijn voetjes.
Het kindeke Jezus, door Goddelijke Macht
het wenkte de man met zijn handje
het lachte zo vriendelijk en fluisterde zacht
ik breng u de groetjes van Jantje
hij zei dat ik toch eens naar u toe moest gaan
met wat moed, wat troost en wat zegen en
Jantje had gezegd: "doe mijn klompjes maar aan
want bij ons ligt er sneeuw op de wegen".

En 's avonds, toen alles in rust lag en vree
met Jantjes portret in hun midden
zaten vader en moeder, ordentelijk gedwee
in troostende tranen, te bidden ...

HET ALLERMOOISTE KERSTGESCHENK (Michael Morpurgo)

Opgedragen aan alle soldaten, ongeacht hun nationaliteit, die hebben deelgenomen aan de wapenstilstand tijdens de kerstdagen van 1914.

Het cilinderbureau

In een rommelwinkel in Bridport zag ik een cilinderbureau staan. De winkelier zei dat het een vroeg - negentiende - eeuws, eikenhouten bureau was. Ik zocht al jaren naar zo'n bureau, maar ze waren me altijd veel te duur. Dit bureau verkeerde in slechte staat. De klep was in stukken gebroken, een van de poten was provisorisch gerepareerd en aan één kant zat het helemaal onder de schroeiplekken.

De man vroeg er heel weinig voor en ik dacht dat ik wel handig genoeg was om zelf een restauratiepoging te wagen. Ik besloot het risico te nemen. En het was ook een uitdaging voor me - ik moest dat bureau gewoon hebben.

Ik betaalde de winkelier en nam het mee naar mijn werkplaats achter de garage. Ik begon er op kerstavond aan te werken, voornamelijk om het kabaal van mijn opgewonden familieleden te ontlopen en omdat ik behoefte had aan een beetje rust.

Ik verwijderde de klep helemaal en trok de lade eruit. Bij elke lade werd het me duidelijker dat het een veel omvangrijker karwei zou worden dan ik me had voorgesteld. De fineerlaag zat bijna overal los - zo te zien een gevolg van waterschade. Het bureau had dus niet alleen te lijden gehad van brand, maar ook van vocht. De laatste lade zat muurvast. Ik probeerde wat ik kon om hem er voorzichtig uit te krijgen. Tenslotte besloot ik om grof geweld te gebruiken. Ik gaf er met mijn vuist een harde klap tegen. De lade sprong open. Eronder werd een ondiepe ruimte zichtbaar: een geheime lade! Er lag iets in. Ik stak mijn hand er in en haalde een zwart blikken doosje tevoorschijn. Er was met plakband een stukje briefpapier op geplakt, waarop in beverig handschrift stond geschreven:

"De laatste brief van Jim, ontvangen op 25 januari 1915. Als het zover is, wil ik met deze brief begraven worden".

Ik wist dat het verkeerd van me was om het doosje open te maken, maar mijn nieuwsgierigheid won het, zoals zo vaak, van mijn bezwaren.

In de doos lag een enveloppe met het adres: "Mrs. Jim Macpherson, 12 Copper Beeches, Bridport, Dorset". In de enveloppe zat een brief. Ik vouwde hem open. Hij was met potlood geschreven. Bovenaan stond een datum: 26 december 1914.

De brief

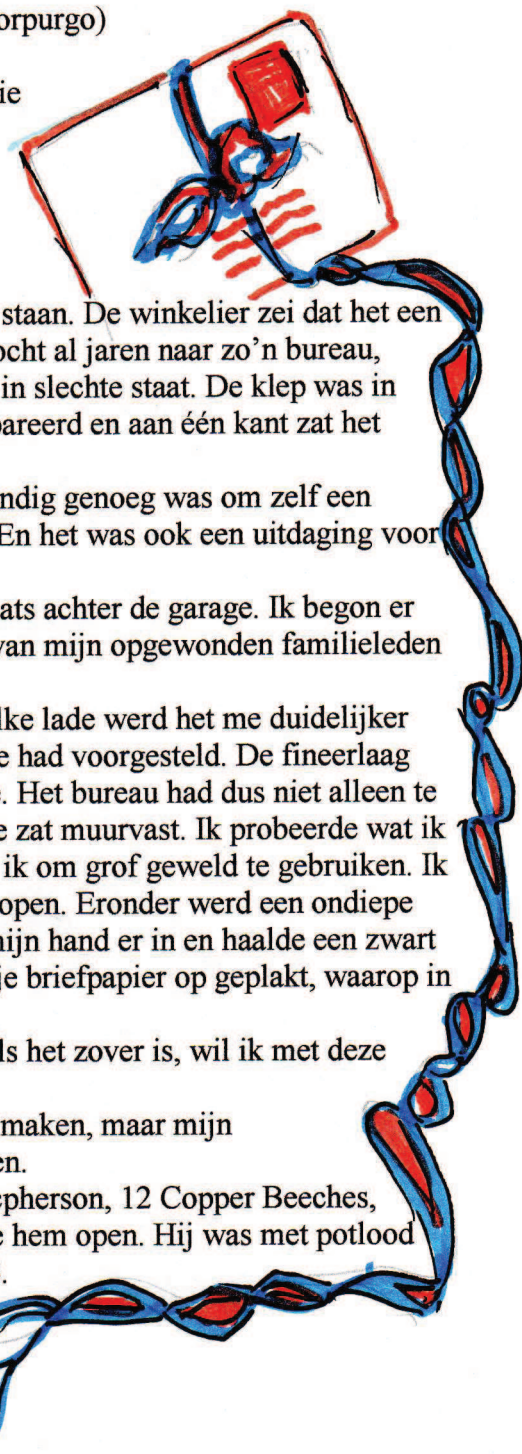
Lieve Connie

Momenteel voel ik me weer een stuk gelukkiger, want er is vandaag iets moois gebeurd waarover ik je meteen wilde schrijven. We stonden gistermorgen allemaal paraat in onze loopgraven. Het was kerstochtend. Alles was rustig. Een heerlijke wintermorgen, zo mooi als je je maar voor kunt stellen en precies zo koud en vorstig als het op kerstochtend hoort te zijn. Ik wou dat ik kon zeggen dat wij de eersten waren, maar ik moet tot mijn schande bekennen dat de Duitsers ons voor waren. Het begon toen iemand boven de loopgraven aan de overkant een witte vlag zag wapperen. Even later werd er vanaf de andere kant naar ons geroepen: "Vrolijk kerstfeest, Tommy! Vrolijk kersfeest"!

Toen we van onze verbazing waren bekomen, riepen een paar van onze soldaten terug: "Jullie ook, Fritz! Jullie ook"!

Ik dacht, net als iedereen, dat het daarmee afgelopen zou zijn. Maar toen dook er plotseling een Duitser uit de loopgraaf op. Hij droeg een lange grijze uniformjas en liep met een witte vlag te zwaaien.

"Niet schieten, jongens"! riep iemand. Geen van onze soldaten waagde het om het vuur te openen. Even later verscheen er nog een Fritz op de borstwering en daarna nog een.

"Hoofd omlaag", zei ik tegen de manschappen. "Dit is een list". Maar dat was het niet. Een van de Duitsers zwaaide met een fles boven zijn hoofd. "Het is Kerstmis, Tommy! Wij hebben schnaps. Wij hebben worst. Zullen we samen vieren, ja?"

Op dat moment kwamen er al tientallen Duitsers door het niemandsland naar ons toe. Geen van hen droeg een geweer.

Een jonge soldaat, Morris, was de eerste die ging staan. "Kom mee, jongens. Waar wachten we op?"

En toen was er geen houden meer aan. Ik was hun commandant. Ik bedacht later dat ik ze op dat moment tegen had moeten houden, maar om eerlijk te zijn kwam dat helemaal niet in mij op. Ik zag dat er vanuit beide linies mannen langzaam op elkaar toeliepen. Midden in het niemandsland ontmoetten de lange grijze jassen en de kakiuniformen elkaar. En ik was een van hen. Ik maakte deel uit van dit schouwspel. Midden in de oorlog sloten we vrede met de vijand.

Je kunt je niet voorstellen, lieve Connie, hoe ik me voelde toen ik de Duitse officier, die met uitgestoken hand op me afkwam, in de ogen keek. "Hans Wolf," zei hij, terwijl hij me hartelijk de hand schudde. "Ik kom uit Düsseldorf. Ik speel cello in het orkest. Vrolijk kerstfeest!"

"Kapitein Jim Macpherson," antwoordde ik. "Ik wens jou hetzelfde. Ik ben een onderwijzer uit Dorset, in West - Engeland."

Wij deelden samen mijn rum rantsoen en zijn heerlijke worst. En we praatten, Connie, wat hebben we gepraat! Hij sprak bijna foutloos Engels.... Toen ik om me heen keek, zag ik overal in het niemandsland groepjes kaki en grijs, die samen stonden te roken, te lachen, te praten, te drinken en te eten. Hans Wolf en ik deelden wat er nog over was van de heerlijke kerstcake, Connie. Hij zei dat de marsepein de lekkerste was die hij ooit had geproefd. Dat was ik natuurlijk met hem eens! We waren het trouwens over een heleboel dingen eens, en dat terwijl hij toch mijn vijand was. Ik heb nog nooit zo'n indrukwekkend kerstfeest meegemaakt, Connie.

Toen haalde iemand, ik weet niet wie, ergens een voetbal vandaan. De lange jassen werden opgestapeld om als doelpalen te dienen, en voordat we wisten wat er gebeurde waren Engelsen en Duitsers daar midden in het niemandsland aan het voetballen! Hans Wolf en ik waren toeschouwers. We moedigden de spelers aan... Op een gegeven moment zag ik dat de wolken van onze adem zich in de vrieskou met elkaar verstrengden. Hij zag het ook en glimlachte.

"Jim Macpherson," zei hij even later, "ik denk dat dit de manier is om een eind aan deze oorlog te maken. Een voetbalwedstrijd. Daar vallen geen doden. Geen kinderen die hun vader verliezen. Geen vrouwen die hun man moeten missen."

"Dan zou ik de voorkeur geven aan cricket," zei ik tegen hem. "Dan maken wij Tommy's een grotere kans om te winnen." Daar moesten we allebei om lachen.... Het spijt me het je te moeten zeggen, Connie, maar Fritz won met 2 - 0. Maar, zoals Hans Wolf grootmoedig opmerkte, ons doel was een stuk breder, zodat de uitslag niet helemaal eerlijk was.

Maar al te snel brak het moment aan dat de wedstrijd was afgelopen. De schnaps, de cake, de rum en de worst waren toen al lang op. We wisten dat het voorbij was. Ik wenste Hans het allerbeste en zei dat ik hoopte dat hij gauw weer bij zijn gezin zou zijn en dat er snel een einde aan de oorlog zou komen en we allemaal weer naar huis konden gaan.

"Ik denk dat alle soldaten dat willen, zowel die van ons als die van jullie," zei Hans Wolf.

"Hou je taai, Jim Macpherson. Ik zal dit ogenblik nooit vergeten. Ik zal altijd aan je blijven denken."

Hij saludeerde en liep langzaam - en volgens mij met tegenzin - bij me vandaan. Hij draaide zich nog één keer om, om naar me te zwaaien, waarna hij tussen de honderden grijze uniformen verdween die terugliepen naar hun loopgraven.

Toen we die avond weer in onze loopgraven zaten, hoorden we ze zingen: "Stille Nacht, Heilige Nacht." Onze jongens brachten op hun beurt een levendige versie van "De Herdertjes lagen bij Nachte" ten gehore. We zongen nog een tijd over en weer. Toen werd alles stil. Zo lang ik leef zal ik dit blijven koesteren, Connie: momenten van vrede op aarde en in de mensen een welbehagen.

Lieveling, met kerst volgend jaar zal deze oorlog alleen nog een verre, afschuwelijke herinnering zijn. Wat er vandaag is gebeurd, heeft me duidelijk gemaakt hoezeer de soldaten aan beide kanten naar vrede verlangen. Ik weet zeker dat we binnenkort weer bij elkaar zullen zijn.

Veel liefs,
Jim.

Mevrouw Macpherson

Ik stopte de brief de brief voorzichtig terug in de enveloppe. Ik praatte er met niemand over..... Die nacht heb ik geen oog dicht gedaan. Tegen de ochtend wist ik wat me te doen stond. Ik bedacht een excuus om niet met de anderen naar de kerk te hoeven. In plaats daarvan reed ik naar Bridport, een paar kilometer hiervandaan. Ik vroeg aan een jongen die zijn hond uitliet waar Copper Beeches was. Van nummer 12 stonden alleen nog de muren overeind – zo te zien was het huis afgebrand. Het dak was verdwenen en de ramen zaten dicht getimmerd. Ik klopte aan bij het huis ernaast en zei dat ik op zoek was naar een zekere mevrouw Macpherson. Een oude man, die op zijn pantoffels naar de voordeur was gekomen, zei dat hij haar goed kende. Een lief oud vrouwtje, zo noemde hij haar. Hij zei dat ze alleen een beetje vergeetachtig was, maar dat mocht ook wel op haar leeftijd – 101 jaar. Ze was thuis geweest toen de brand uitbrak. Niemand wist precies hoe de brand was ontstaan, maar men vermoedde dat een kaarsvlam de oorzaak was geweest. Ze gebruikte kaarsen in plaats van elektrisch licht, omdat elektriciteit te duur was. De brandweer had haar net op tijd kunnen redden. Ze zat nu in een verpleeghuis, zei hij, Burlington House, dat aan de weg naar Dorchester lag, aan de andere kant van het stadje.

Het kostte me weinig moeite om Burlington House te vinden. De gang van het gebouw was versierd met papieren slingers. In de hoek stond een kerstboom met brandende lampjes en een scheefhangende engel als piek.

Ik zei dat ik een kennis van mevrouw Macpherson was, en dat ik haar een kerstgeschenk kwam brengen. Ik kon tot in de eetzaal kijken, waar de bejaarden allemaal met een papieren kerstmuts op hun hoofd kerstliedjes zaten te zingen. De directrice had ook zo'n muts op. Ze scheen het leuk te vinden dat ik gekomen was, want ze bood me zelfs een stukje gebak aan. Ze liep met me de gang in.

“Mevrouw Macpherson zit niet bij de anderen”, zei ze tegen me.

“Ze was vandaag nogal in de war, dus leek het ons beter om haar wat te laten rusten. Ze heeft geen familie meer, er komt nooit iemand bij haar op bezoek. Ze zal het fijn vinden dat u gekomen bent.” Ze ging me voor naar een serre met rieten stoelen en overal plantenbakken en liet me daar achter.

De oude dame zat in een rolstoel..... Ze zat naar de tuin te staren. “Dag Connie,” zei ik. Ze draaide zich om en keek me met nietszeggende ogen aan. “Vrolijk kerstfeest,” ging ik verder. “Ik heb iets gevonden. Volgens mij is dit van jou.”

.... Ik deed het blikken doosje open en gaf het aan haar. Op dat moment lichtten haar ogen op en verscheen er een blik van herkenning op haar gezicht. Ze straalde van geluk.....

Ze zei niets, maar ze zat de hele tijd met haar vingers zachtjes over de brief te wrijven. Toen pakte ze plotseling mijn hand beet. Haar ogen stonden vol tranen. “Je had gezegd dat je vóór Kerstmis weer thuis zou zijn, lieveling,” zei ze. “En daar ben je dan. Dit is voor mij het allermooiste kerstgeschenk dat er bestaat. Kom wat dichterbij, lieve Jim. Ga toch zitten.”

Ik ging naast haar zitten. Ze drukte een kus op mijn wang.

“Ik heb je brief zo vaak gelezen, Jim. Iedere dag wel een keer. Ik wilde je stem in mijn hoofd horen, want dan had ik het gevoel dat je weer bij me was. En nu ben je er eindelijk. Nu kun je hem zelf aan mij voorlezen. Wil je dat doen, lieve Jim? Ik wil zo graag je stem nog een keer horen. Dat zou ik toch zo fijn vinden. Misschien kunnen we samen thee drinken. Ik heb een lekkere kerstcake voor je gebakken, met marsepein er op. Ik weet dat je gek bent op marsepein.”

WINTER

't Is winter en de vorst
versteent het grauwe water,
de hagel striemt het koude land,
dat lijdzaam wacht op later.

De winter is een tijd van stilte,
van weemoed en herinnering,
gedachten gaan, gedachten komen,
aan 't vele dat verloren ging.

Dan daalt op vleugels van de wind
sneeuw neer op veld en steden
en maakt een blauwwit sprookjesland
het donker tot verleden.

STILLE NACHT (meezingen)

STILLE NACHT, HEILIGE NACHT
DAVIDS ZON, LANG VERWACHT;
DIE MILJOENEN EENS ZALIGEN ZAL,
WERD GEBOREN IN BETHLEHENS STAL.
HIJ DER SCHEPSELEN HEER. 2X

HULPELOOS KIND, HEILIG KIND,
DAT ZO TROUW ZONDAARS MINT.
OOK VOOR MIJ HEBT G' U RIJKDOM ONTZEGB,
WERD G' IN STRO EN IN DOEKEN GELEGB.
LEER M' U DANKEN DAARVOOR. 2X

STILLE NACHT, HEILIGE NACHT,
HEIL EN VREÉ WORDT GEBRACHT
AAN EEN WERELD VERLOREN IN SCHULD.
GODS BELOFTE WORDT HEERLIJK VERVULD.
AMEN, GODE ZIJ D' EER! 2X

"Vanaf de dag dat we op de planeet arriveren
en knipperend in de zon stappen
is er meer te zien dan er ooit gezien kan worden
meer te doen dan ooit gedaan kan worden.
Er is veel te veel om in je op te nemen,
meer te vinden dan ooit gevonden kan worden.
Maar de zon, die voorgaat
langs de saffieren hemel
houdt groot en klein gaande op de eindeloze ronde.

Het is de kringloop van het leven
en het beweegt ons allen voort
door de wanhoop, door de hoop,
door geloof en door liefde,
tot we onze plaats vinden
op het pad dat zich ontrolt
in de kringloop van het leven."

Gedichten – Spreuken – Wijsheden

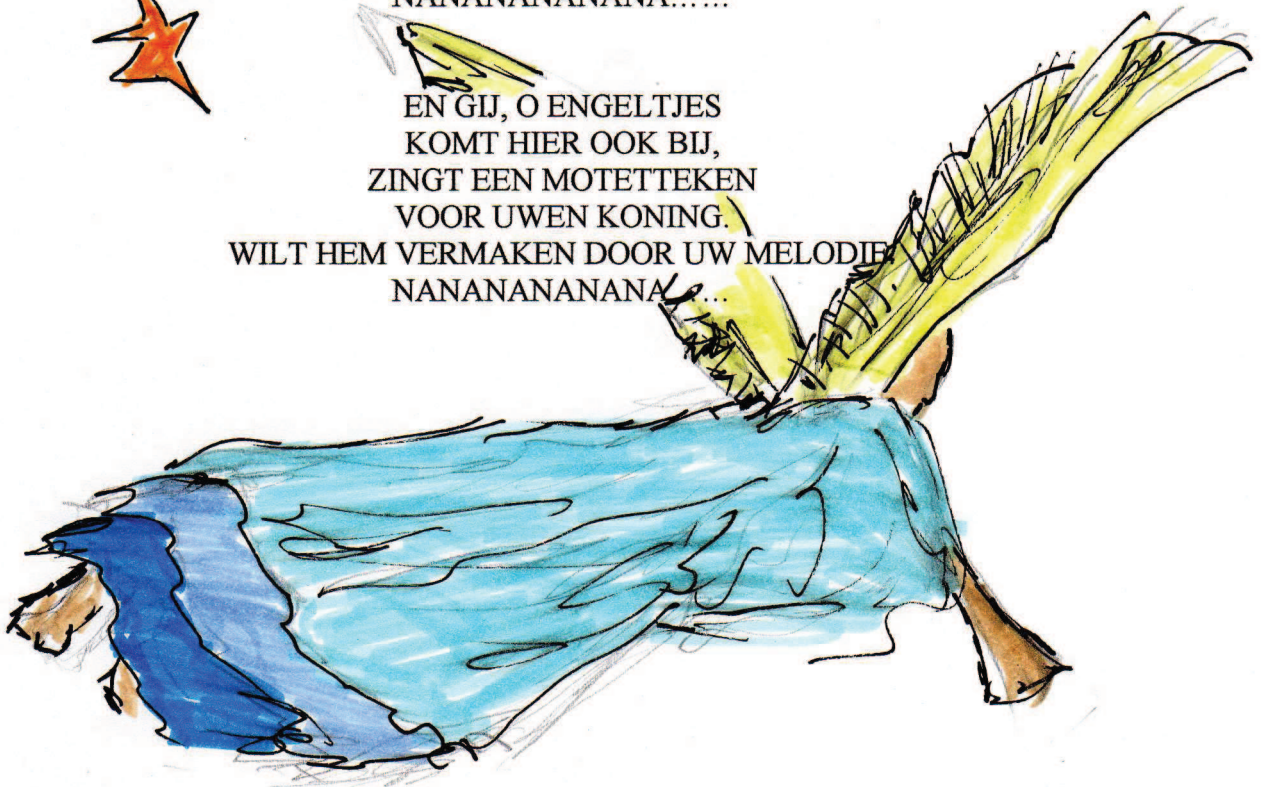
Stichting Elisabeth Kübler - Ross

HOE LEIT DIT KINDEKE (meezingen)

HOE LEIT DIT KINDEKE
HIER IN DE KOU,
ZIET EENS HOE ALLE ZIJN LEDEKENS BEVEN,
ZIET EENS HOE DAT HET WEENT
EN KRIJT VAN KOU,
NANANANANANA, KINDEKE TEER,
EI, ZWIJG TOCH STIL, SU-SU
EN KRIJT NIET MEER.

SA RAS DAN HERDERKENS
KOMT NAAR DE STAL,
SPEEL EEN ZOET LIEDEKE
VOOR DIT TEER LAMMEKEN,
MIJ DUNKT DAT HET NU WEL
HAAST SLAPEN ZAL.
NANANANANANA.....

EN GIJ, O ENGELTJES
KOMT HIER OOK BIJ,
ZINGT EEN MOTETTEKEN
VOOR UWEN KONING.
WILT HEM VERMAKEN DOOR UW MELODIE
NANANANANANA.....

In een afgelegen dorpje, woonde een gezin met 4 kinders in een boerenhoeve. Ze hadden het niet al te breed maar de oudste zoon hielp mee als knecht, het oudste meisje ging werken als meid en de jongste 2 hielpen moeder in huis. Toch bleef het hard werken met z'n allen, ook op zondag. De dominee was wel eens komen vragen waarom ze nooit in de kerk kwamen, je kunt toch niet gelukkig worden van alleen maar werken, een mens heeft af en toe een lied nodig of een goed

gesprek of warmte van de medemens. God had hen toch 4 gezonde kinders gegeven, een goed huis en vee om van te leven; er was veel om dankbaar voor te zijn. Een dankgebed was zeker op zijn plaats en de juiste plaats daarvoor is toch wel in de kerk. "Lees je nog wel eens in de Bijbel?" vroeg de dominee nog. Nou, daar hadden hij en zijn vrouw echt geen tijd voor, zei de boer, dat kon later ook nog wel. Misschien als de kinderen oud genoeg waren om het bedrijf over te nemen. "Als het dan maar niet te laat is," dacht de dominee, want de boer en zijn vrouw werden met de jaren alleen maar onverschilliger. Het varken gaf vlees en vet, de schapen gaven wol en de kippen eieren en de koeien melk; de dieren waren er voor de mensen en de kinderen waren er om mee te werken; luiere daar kom je niet ver mee en spelen is luiere! Speelgoed was er dan ook niet in huis, wel kleding die versteld moest worden en een stal die uitgemest diende te worden. Feestdagen zoals Pasen en Kerst en zelf hun verjaardagen werden niet gevierd. Op school hoorde ze wel eens over cadeautjes of een feestdiner praten maar moeders zei dan: "Wat een malligheid!" Ze gingen stiekem wel eens bij klasgenoten kijken die zo'n prachtig versierde kerstboom hadden staan maar dorsten thuis echt niet te vragen waarom zij er geen één hadden. Alhoewel Eén keer in het jaar was er kermis in het dorp.....daar gingen ze met het hele gezin naartoe, de kleintjes kregen een stuiver om snoep voor te kopen en de grote gingen een paar maal in de draaimolen. Pa en ma dronken wat in de herberg en dat was dat. De volgende dag weer gewoon vroeg op en werken! Zo ging het leven verder en de dominee kreeg bijna gelijk; het leven en de harten van dit gezin werden steeds kouder. Weer was het winter en de jongsten van het gezin gingen naar de grote school waar een nieuwe juf een pracht van een kerstboom in de klas had gezet, met lichtjes en ballen en een piek. En de juf had een geweldig verhaal over een echtpaar dat een kindje kreeg in een stal ver van huis. Over een grote ster en de engelen die zongen voor de herders. Ze zongen met de klas het lied na; Ere zij God in den hoge..... Alle andere kinderen van de klas kende het verhaal en de liederen al maar voor hen was dit nieuw en ongewoon. Tijdens het verhaal had de juf zelfs het meisje op schoot genomen en gekust, dat had haar eigen moeder nog nooit gedaan. Het voelde allemaal zo warm, zo heerlijk, zo vreemd. Op weg naar huis liepen ze niet zoals gewoonlijk stilletjes naast elkaar maar ze praatte met elkaar over deze geweldige schooldag. Waarom hadden hun ouders en grote broer en zus dit verhaal nog nooit verteld. De juf zei dat het in een groot boek stond; "De Bijbel." Ze hadden dat boek wel eens helemaal bovenop de kast zien liggen; maar daar werd nooit uit gelezen. Natuurlijk waren ze door het kletsen veel te laat thuis. "Hup, gelijk aan tafel, zitten en eten," zei moe streng. Toen vertelde ze over het verhaal en de kerstboom en..... "Zo is't genoeg, je zit niet aan tafel om te kletsen

maar om te eten” “Maar ze vierden het allemaal in de klas; ’t is zo mooi.” probeerde de kleintjes nog, maar de grote aten gewoon door en gingen daarna gewoon weer hard aan het werk. ’s Avond konden ze heel niet in slaap vallen. Ze moesten steeds denken aan het verhaal en wat de juf zei over bidden. Als je het echt meende mocht je alles vragen aan kindje Jezus dus vouwden ze samen de handjes en vroegen ook om zo’n mooi kindje die mensen gelukkig kon maken. De volgende ochtend werd moeder wakker en hoorde een lief geluidje uit het bed komen. Ze keek verbaasd want daar lag een prachtig mooi bloot babytje allerliefst naar haar te glimlachen. Al haar warme moedergevoelens kwamen meteen weer bovendrijven. Ze pakte het kindje op en deed het vlug wat kleertjes aan, wat ze nog had liggen van de jongste en maakte haar man wakker. “Wat is dat dan!” Ze legde het kindje voorzichtig in zijn armen “Hoe komt dat kind hier?” “Geen idee” zei de vrouw. “Iemand moet het vannacht tussen ons in hebben gelegd, de deur is immers nooit op slot”. “En wat nu?” “Ik ga straks wel naar het dorp navraag doen”. De twee kleinsten kwamen beneden en stonden te glunderen van geluk want zij wisten dat hun gebed was verhoord maar van de grote mensen wist niemand waar het kind vandaan kwam dus mocht het bij hun blijven wonen. Het gekke was dat iedereen die in de wieg kwam kijken warm werd van binnen. Grote broer en zus kwamen tussen het werk door steeds even kijken en genieten. Zelfs vader zag je ontgooien als hij naar het kind keek. Tijdens het avondeten vroeg vader of het kindje goed had gedronken. “Dat is nou het gekke”, zei moeder, “ik probeerde wat geitenmelk te geven maar hij houdt zijn mondje stijf dicht, hij ligt alleen maar te glimlachen en lief te wezen. Het is een wonderlijk zoet kindje. Hoe zullen we het gaan noemen?” “Kerstkindje” riepen de kleintjes. “Dat is geen echte naam maar hij zal toch nog wel opgehaald worden door de echte moeder dus voor nu kan dat wel”, zei vader. Al de dagen bleef het kindje tevreden zonder eten en met een glimlach op het toetje. Alleen als het ’s avonds donker werd begon het klagelijk te huilen en wat ze ook deden; met het bedje wiegen of op de arm nemen of een verhaaltje vertellen, het Kerstkind bleef jammeren totdat moeder met een lichtje aankwam, toen hield hij meteen op. Zo gingen er dagen voorbij, het kindje bleefde geen eten maar zag er erg gezond uit, keek zeer tevreden en als er maar een lichtje werd gemaakt tegen de avond was alles goed. Dit Kerstkindje kon gewoon geen donker verdragen. De nieuwe vader vroeg zich allang niet meer af van wie dit kind was, net als de andere gezinsleden begon hij zich te hechten aan dit zonderlinge kind. Moeders en de grote kinderen hielden ook hun mond uit angst dat toch nog iemand uit het dorp het kind zou komen opeisen. En de kleintjes zeiden ook niets want ze wisten best dat dit kind hun kleine wondertje was. En zo gingen er maanden voorbij, en ze begrepen steeds meer dat dit geen gewoon kind kon zijn. Gewone kinderen slapen, drinken, eten en huilen af en toe maar dit kind had geen voeding en slaap nodig en toch was het altijd lief. De ouders en grote kinderen bleven hard werken, ook op zondag, maar namen tussendoor altijd even tijd om naar het kindje te kijken, want daarna konden ze weer meer werk verzetten. Het werd zomer, een drukke tijd voor boeren. Ze leefden met zijn allen alweer naar de kermis toe. Moeder zei dat haar engeltje (zoals ze hem was gaan noemen) best alleen thuis kon blijven want dat gebeurde wel vaker als de kleintjes naar school waren en zij op het land moest werken. De kleintjes vonden dat niet leuk maar ja de kermis!!? Laat in de avond, toen de kleintjes moe en de oudsten dronken waren, gingen ze weer naar huis. Dicht bij het huis hoorde ze allemaal ineens het klagelijke gehuil van hun engeltje, het ging door merg en been. Ze beseften dat het kindje al een hele tijd hulpeloos in het donker heeft liggen huilen. Iedereen was meteen wakker en vlogen naar de slaapkamer. Daar vonden ze het kind in een drijfnat wiegje van alle tranen en toen ze eindelijk het olielichtje aandeden zagen ze dat hij niet meer glimlachte maar het bleef maar uitgeput en droevig kijken. Ook de volgende dag nog en zelfs weken/maanden. Natuurlijk vergat niemand meer het lichtje aan te doen en wat moeder en de anderen ook probeerde; het wilde niet baten en hij werd steeds kleiner en bleker. Soms probeerde het kind wel te glimlachen vooral als vader en moeder samen zorgzaam boven de wieg stonden, maar het was niet met de kracht van vroeger. Het hele gezin werd steeds zorgzamer om die ene glimlach maar te vangen, ze maakte er zelfs extra tijd voor vrij, werken werd minder belangrijk maar het mocht allemaal

niet baten. Op een avond zat vader wat moe voor zich uit te staren en vielen zijn ogen op dat grote zwarte boek bovenop de boekenkast. Hij pakte het en begon te lezen. Eerst 3 zinnen, dat werd een heel hoofdstuk en hij raakte zo geboeid dat hij uren doorlas. Toen hij even stopte en opzij keek naar het engeltje lag deze zeer tevreden te glimlachen in zijn bedje. Hij besloot om hem voor te gaan lezen uit dit toch boeiende boek. Ook de vrouw en kinders gingen meeluisteren en ze werden allemaal geboeid door de verhalen en wijze woorden die ze hoorden en het kind probeerde steeds vaker te lachen. Het was raar maar het leven was zo anders geworden, vroeger toen iedereen hard werkte was er geen vreugde in huis maar nu, met de zorgen voor het zieke kind was iedereen hartelijk en lief tegen elkaar. Toen kwam advent en vader stelde voor om naar de kerk te gaan; "Ik lees wel veel voor, maar veel dingen begrijp ik niet zo goed, misschien kan de dominee ons hiermee verder helpen." Weer werd het kerstfeest, met op school weer de mooie boom en het mooie verhaal van de juf. Nu begrepen ze het veel beter want hun vader had net die avond ervoor het hele verhaal al voorgelezen. Vader had zelfs een kerstboom uit het bos gehaald en die hadden ze met z'n allen prachtig versierd. Ze hadden het Kerstkind er vlakbij gezet zodat hij de hele dag kon genieten van de vele lichtjes. Ze aten 's avonds een heerlijke maaltijd, zongen Kerstliederen, en staken vlak voor het naar bed gaan het olielampje aan voor hun engeltje. Toen ze de volgende ochtend beneden kwamen lag er geen kindje meer in de wieg. De kinderen schrokken, maar tegelijk begrepen ze allemaal dat nu het Kerstkind in hun hart leefde. Het had de harten van dit gezin verlicht en bereid gevonden om in te wonen. Ze hadden geleerd om elkaar echt lief te hebben. De oudsten hadden berouw over hun zelfzucht. Nu was het Kerstkind altijd bij hun, al konden ze het niet zien, maar ze voelden het wel, de rest van hun verdere leven.

Einde.

"Solution"

Eens..... lijken de donkere wolken,
die boven je hangen,
zich te openen!
En zie je een LICHT in de duisternis.
Een weg wordt je opeens gewezen,
héél wonderlijk.....
En ontroerd, en verbaasd zie je opeens
een weg door die donkere wolken heen.
Hoe wonderlijk, en mooi.....
Je wordt dankbaar, en stil vanbinnen.

Iets wat onbereikbaar,
en zó ver weg leek....
Wordt opeens je aangereikt.
Nóóit, had je durven hopen dat,
dit eens zou gebeuren!
En dan..... zomaar, héél onverwachts
voor je, is die oplossing er, de oplossing
voor je probleem.
Als een wonder lijkt het!
Hiér weet je, en voel je, dat je hulp krijgt!
En in stilte dank je, want.....
daar zijn geen woorden voor!

Lucie van Stokkom

DE HERDERTJES LAGEN BIJ NACHTE. (meezingen)

De herdertjes lagen bij nachte,
Zij lagen bij nacht in het veld.
Zij hielden vol trouwe de wacht,
Zij hadden hun schaapjes geteld.
Daar hoorden zij d'engelen zingen.
Hun liederen vloeiend en klaar.
De herders naar Bethlehem gingen,
't Liep tegen het nieuwe jaar.

Toen zij er te Bethlehem kwamen,
Daar schoten drie stralen dooreen.
Eén straal van omhoog, zij vernamen,
Eén straal uit het kribje beneen.
Toen vlamd'er een straal uit hun ogen
En viel op het Kindeke teer.
Zij stonden tot schreiens bewogen
En knielden bij Jezus neer.

Och kindje, och kindje dat heden
In 't nederig stalletje kwaamt.
Och laat ons Uw paden betreden
Want gij hebt de wereld beschaamd.
Gij komt om de wereld te winnen
De machtigste vijand te slaan.
De kracht Uwer liefde van binnen,
Kan wereld noch hel weerstaan!

WE LATEN MOEDER NIET ALLEEN (Rieky Koster)

'Susan, vind je niet dat we toch ook moeder met de kerst moeten uitnodigen?' vraagt Paul aan het ontbijt. Susan kijkt geschrokken op uit de ochtendkrant.

'Maar Paul,' zegt ze 'ze voelt zich niet op haar gemak bij zo'n chic diner. Trouwens, heeft ze wel iets passends om aan te trekken?' Het idee dat zijn moeder met de feestdagen alleen thuis zal zitten terwijl hij met zijn vrouw en schoonouders gaat dineren, bezorgt Paul een schuldgevoel. 'We moeten haar toch maar vragen,' vindt hij, 'ik voel het als een plicht.' 'Wat ben jij een modelzoon,' zegt Susan plagend en ze aait hem over zijn haar. Ze moest toch juist opstaan om nog een kopje thee in te schenken. 'Bel haar straks even vanaf je kantoor, dan zien we wel.'

Aan de telefoon zegt zijn moeder: 'Wat is dat nou jammer, jongen. Ik ga naar tante Lot in Beverwijk. Het volgende jaar misschien?'

Bij het gezin van Jan en Wil is het weer een hollen en draven zoals elke morgen. Eigenlijk zouden we gewoon een half uurtje eerder moeten opstaan, denkt Wil voor de zoveelste keer. Morgen begin ik daarmee. 'Kom Bas, eet je boterham op. Zo kom je nog te laat op school.' En ik op mijn werk, denkt ze erachteraan. 'O Jan, voordat je weg bent, mijn moeder O Trix! Je melk! Haal gauw een doekje uit de keuken

Wat wou ik ook alweer zeggen ... O ja Jan, zullen we vragen of moeder

Bas, niet op je rolschaatsen'

Tussen alle drukte en consternatie door lukt het Wil toch nog om Jan te vragen: 'Zullen we mijn moeder eerste kerstdag uitnodigen? Paul en Anneloes doen dat vast niet.'

's Avonds aan de telefoon zegt haar moeder, die op de achtergrond een stevige woordenwisseling tussen haar lieve kleinkinderen hoort: 'Wat attent van jullie. Maar ik ga naar tante Lot in Beverwijk. Misschien het volgende jaar.'

Die avond gaat nog een keer de telefoon bij moeder thuis.

'Joepie, mam, met mij.' Het is haar jongste dochter die op kamers woont. 'Zeg, mam, heb je misschien zin om eerste kerstdag te komen? Leo en Els en Kim komen ook. Het wordt niet zo'n "vreetfeest" hoor, een vegetarische bonenschotel of zoiets. En daarna kunnen we misschien een flinke wandeling maken.

'Ik vind het erg lief van je Anneloes, dat je dat vraagt. Maar ik ga met de kerstdagen naar tante Lot in Beverwijk. Misschien met oud en nieuw?'

Het is bijna zover, 24 december. En al een beetje laat. Maar in moeders huis brandt nog licht. Ze is de hele middag druk in de weer geweest. Ze heeft hard gewerkt. Nu zit ze moe maar tevreden rechtop in bed en kijkt met een glimlach om zich heen. Aan het voeteneind staat de tv. Dat was een heel gesjouw. Naast haar, binnen handbereik, staat het koffiezetapparaat en op het nachtkastje, in een trommel, liggen boterhammen klaar en een flink stuk taart. Een stapel boeken en wat tijdschriften liggen op de lege plek naast haar op bed. Ze trekt de stekker van de telefoon uit het stopcontact, knipt het lampje uit en schuift onder het dekbed. Ziezo, dit heeft ze al jaren gewild. Een knap mens die haar morgen met de kerst uit bed krijgt!

Ik brand vanavond mijn kaars

Ik brand vanavond mijn kaars, voor allen voor wie dat nodig mocht zijn,
voor elk mens geslagen door verdriet en pijn,
voor mijn broer die er nu twee jaar niet meer is
en die ik nog elke dag zo vreselijk mis,
voor het slagtoffer van het zinloos geweld.
En voor beide moeders aan wie het is verteld.
Voor het verslaafde en zichzelf verkopende medemens
en wat ik zo graag een ander leven toe wens.
Voor de vluchteling die bang en ontheemd zijn land verlaat.
Te gast is in dit land en geconfronteerd wordt met racistische haat.
Voor het zwerverskind in de sloppenwijken.
Etend van bergen vuil, lijm snuivend en ziek grijnzend staart het je via televisie aan.
En ik voel dat ik me als mens zo schaam.
Voor de dwaze moeders in dat andere land.
Ik bid voor uw kruistocht en reik u de hand.
Voor een ieder die angst, verdriet heeft of pijn,
laat mijn lichtje uw gids zijn.
Soms is het geloven in Hem zo moeilijk en ongrijpbaar.
Maar zie, hij gaf ons elkaar.
Hoor mijn kerstwens moslim, christen, boeddhist of jood.
Vergeet de haat en het strijden tot de dood.
Laten we leven, als mens leven voor en vooral mét elkaar.
Ik wens u mooie dagen en een gelukkig Nieuwjaar.

Trudy

Het bestuur van Harmonia Arnhem

Maarten van Sante

Erika Edie

Gerrie Dimmendaal

Leo Wiering

Wenst u,

Prettige feestdagen en een

Spiritueel 2010

Omuziek en kopij door Erika Edie

Lay-out en illustraties door

Eugenei Miseroy